

3) використання об'єктів права інтелектуальної власності (у натуральному вимірі) в розрізі їх видів та фінансування за рахунок держбюджету.

Жодного фінансового показника, або показника ефекту в означеному звіті також немає.

Отже, існуючі дані вітчизняної статистики щодо інноваційної діяльності підприємств є недостатніми, як для повної характеристики їх інноваційної діяльності та інноваційного потенціалу, так і для визначення впливу інноваційної діяльності на інноваційний розвиток підприємств. Це обумовлює доцільність удосконалення існуючого методичного забезпечення статистичного аналізу інноваційного розвитку підприємств на засадах поєднання індикаторів їх інноваційної діяльності та інноваційного потенціалу з індикаторами, як найменш фінансовими, що віддзеркалюють їх розвиток.

Список літератури:

1. Кузьмін О.Є. Показники інноваційності економічних явищ, процесів і діяльності підприємств: досвід економічно розвинених країн / О.Є. Кузьмін, В.Й. Жежуха / Теоретичні та прикладні питання економіки: збірник наукових праць. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – Вип. 19. – С. 38-45.

2. Вдовиченко А.М. Методика і результати розрахунку узагальненого інноваційного індексу для економіки України. – Світ фінансів. – 2008. – № 3. – С. 154–161.

3. Наказ Держстата України «Про затвердження форм державних статистичних спостережень зі статистики науки та інновацій» від 20.11.2012 р. - № 471. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/norm_doc/2012/471/471_2012.htm.

4. Волощук Л.О. Аналітичні інструменти управління інноваційним розвитком промислового підприємства : монографія / Л.О. Волощук, В.В. Кірсанова, С.В. Філіппова. – Одеса: ОНПУ, Центр аналітичних досліджень та експертиз, 2014. – 180 с.

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

*Гунчак Н.В., к.е.н., ПВНЗ «Львівський університет бізнесу та права»,
Коледж Львівського університету бізнесу та права, м. Львів, Україна*

За період незалежності в Україні прийнято доволі велику кількість стратегій, концепцій, програм, законів, положень та інших нормативно-правових актів, покликаних забезпечити бурхливий розвиток інновацій, науково-технічної діяльності, трансферу технологій тощо, та використання їх результатів на благо зміцнення

конкурентоспроможності як загальнодержавного, так і регіональних та місцевих економічних комплексів. Проте на сьогодні природний наявний та набутий науково-технічний потенціал поки не став чинником економічного зростання.

Відтак, доцільно встановити стратегічні пріоритети державної політики розвитку процесу інтелектуалізації національного господарства як на рис. 1, які є необхідним інструментарієм для активізації економічного зростання.

Рис.1. Стратегічні пріоритети державної політики інтелектуалізації економіки України

Серед пріоритетів державної політики в зазначеній сфері доцільно встановити зростання попиту на результати інтелектуальної та науково-дослідної діяльності, що забезпечить значно активнішу та більш ефективну діяльність навчальних, науково-дослідних, інформаційних, консалтингових та інших структур.

Слід віднайти дієві та комплексні механізми заохочення не лише представників реального сектора економіки, а й інших суб'єктів системи інтелектуалізації національного господарства на всіх рівнях економічних відносин (громадян,

домашніх господарств, суб'єктів бізнесу, на секторально-галузевому, регіональному та центральному рівнях). Результативним у контексті стимулювання попиту на результати інтелектуальної та науково-дослідної діяльності може бути розвиток та державна підтримка тих видів економічної діяльності, які потребують, та, відповідно, формують потребу на інтелектуальну працю (високотехнологічні галузі інформаційно-комунікативних технологій, телекомунікацій, біомедичних, ядерних та космічних технологій, авіабудування, машинобудування, хімічної та нафтохімічної промисловості, металургійного виробництва, будівництва, транспорту і зв'язку, сфери енергоефективності тощо), адже це забезпечить інноваційне зростання та модернізацію виробничо-промислового комплексу України і в технологічній базі економіки в цілому.

Оскільки процес інтелектуалізації економіки тісно пов'язаний з інноваційним розвитком, то до пріоритетів потрібно віднести покращення ресурсної забезпеченості науково-дослідної та інноваційної діяльності, включно з їх техніко-технологічним забезпеченням.

Бюджетні можливості України на посттрансформаційному етапі розвитку значно обмежені і не дозволяють фінансувати розвиток науки та інноваційної інфраструктури, формування ресурсного забезпечення інтелектуальної творчої діяльності в обсягах, відповідних реальній потребі. Необхідно кардинально змінити підходи до фінансування розвитку ресурсного забезпечення науково-дослідної та дослідно-конструкторської діяльності на всіх рівнях, свідченням чого має стати розробка відповідних цільових програм з обґрунтованими обсягами витрат та їх своєчасним фінансуванням. Держава не зобов'язана брати виключно на себе фінансування цієї діяльності. Відомі практики: створення (або підтримки) мережі інвестиційних, фінансово-кредитних, лізингових, консалтингових, інформаційних, девелоперських та коопераційних структур, здатних акумулювати та ефективно розподіляти державні, громадські і підприємницькі ресурси; підтримка та податкове заохочення створення фондів «інтелектуального розвитку» безпосередньо на базі суб'єктів господарювання; залучення коштів міжнародного технічного співробітництва, у т. ч. в межах транскордонної, інтеррегіональної співпраці.

Інноваційним пріоритетом може стати розвиток підприємницької активності у науково-дослідній сфері. Йдеться про т. зв. «інтеграцію вперед», коли науково-дослідні установи, інноваційні та венчурні фірми (що займаються дослідженнями і розробками), приватні дослідники тощо ведуть комерційну господарську діяльність (самостійно чи через споріднені структури), пов'язану з поширенням або продажем результатів науково-дослідної діяльності, наданням послуг тощо. Важливим є те, що такі структури попри забезпечення зайнятості і підвищення рівня професійної майстерності фактично слугують елементом інфраструктури інтеграції освіти, науки та підприємницького сектора, формуючи т. зв. академічний кластер.

Усунення бар'єрів для трансферу знань теж важливий пріоритет державної політики у сфері інтелектуалізації економіки. Цільовими орієнтирами у цьому напрямі є: розбудова мережі суб'єктів академічного підприємництва, удосконалення

законодавства їх функціонування, формування мереж регіонального інноваційного партнерства.

Разом з тим, системна та якісна інтелектуалізація національного господарства потребує становлення і розвитку й інших суб'єктів, та істотного підвищення ефективності функціонування елементів її інфраструктури. Йдеться про сучасні науково-технологічні інноваційні комплекси з розробки і комерціалізації нових технологій, інноваційно-інвестиційні фонди, парки розробки, розвитку та комерціалізації нових технологій, технопарки, інноваційні кластери тощо.

Слід актуалізувати діяльність з формування малих та середніх локальних систем інтеграції освіти, науки, досліджень та бізнесу. Для створення, ефективного функціонування, а в подальшому і розвитку інфраструктури інтелектуалізації економіки необхідно розробити і впровадити особливі правовий, адміністративний, податковий, митний режими діяльності її інституцій та територій пріоритетного розвитку інновацій, тобто запровадити сприятливий правовий і організаційно-економічний статус.

Не менш важливим є й пріоритет розвитку ринку інтелектуальної власності, одна з найважливіших функцій якого також стосується координації та узгодження інтересів бізнесу (щодо пошуку і впровадження перспективних технологій, ноу-хау, організаційних, економічних, технічних, інших інновацій) та представників науково-дослідної сфери (відносно продажу результатів своєї діяльності, одержання замовлень на дослідження). Потрібно визнати, що в Україні ринок інтелектуальної власності практично відсутній.

Досягнення зазначених стратегічних пріоритетів державної політики інтелектуалізації економіки України потребує впровадження своєчасних і дієвих інституційно-правових та організаційно-економічних засобів.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Музика П.М., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємств
інновацій та дорадництва в АПК ім. І.В. Поповича,*

*Стецько А.Т., аспірант кафедри економіки підприємств інновацій та
дорадництва в АПК ім. І.В. Поповича, Львівський національний університет
ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С.З. Гжицького, м. Львів, Україна*

Проблема економічного розвитку сільського господарства в Україні набуває все більш актуального характеру. Особливо гостро це проявляється на тлі сьогоденної економічної ситуації у нашій країні. Більшість українських сільськогосподарських товаровиробників втрачають свій виробничий потенціал та стають неконкурентоспроможними. Поступово знижується рівень рентабельності виробництва та їхня платоспроможність на відтворення матеріально-технічної бази.